

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**In Canonem Sacrificii Missae, Vti & reliquas eiusdem
Partes Brevis Ac Lvcvlenta, & ad pietatem vtilis Expositio**

Veken, Frans van der

Coloniae, 1644

§ 4. Libera nos quaesumus Domine, &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9878

stulari. Meritò igitur petitionem hanc excipit clausula, quam Orationis Dominicæ signaculum vocat S. Hieronymus, videlicet *Amen*, qua optamus, ut ita fiat.

§. IV.

Libera nos quaesumus Domine, &c.

Postquam Tertullianus Orationem Dominicam exposuit, more rursus suo, graui nimirum, hæc subiungit a: *Quoniam tamen Dominus prospector humanarum necessitatum seorsim posttraditam orandi disciplinam, petite, inquit, & accipietis, & sunt, quæ petantur pro circumstantiâ cuiusque: præmissâ legitimâ & ordinariâ oratione quasi fundamento, accidentium ius est desideriorum, ius est superstruendi extrinsecus orationes; cum memoria tamen præceptorum, ne quantum à præceptis, tantum ab auribus Dei longè simus: Cuius*

H 4 ve-

a De Orat. c. 9.

veritatis Ecclesia memor finitâ oratione Dominicâ, aliam subiungit orationem, qua magis explicat vltimam petitionem prioris, videlicet, *vt liberemur ab omnibus malis, præteritis, præsentibus, & futuris.* Quæ explicatio aptissimè congruit B. Cypriano, qui, vt antè vidimus, in eadem petitione, *malis* nomine mala vniuersa intellexit.

Mala autem præterita hîc non sumuntur, vt iam penitus sunt transacta; sic enim ad præterita non datur potentia, ac multò minùs oratio: sed pro ijs, quæ in sui causa, vel radice transierunt, in aliquibus tamen effectibus vel reliquijs manent, vt peccata semel actu commissa, in sui macula, vel obligatione ad pœnam, vel ad bonum imbecillitate. Similiter præsentia & futura, non ea formalitate accipienda, qua suam præsentiam vel futuritatem necessario secum ferunt: nam sic quoque nulla esset spes deprecandi: sed vt in aliquo periculo vel præsentibus
vel

vel futuro nobis imminent ; per Dei
tamen clementiam auerti queunt.
Porro per *mala* intelliguntur tam ma-
la culpæ , quàm poenæ , cæteraque ad-
uersa , quæ Christianæ paci ac prospe-
ritati repugnant, quam sub finem Ora-
tionis postulamus in hisce duobus po-
sitam , *ut à peccatis simus semper liberi,*
& ab omni perturbatione securi.

Perimus autem hanc pacem *in die-*
bus nostris , per quos à pluribus intelli-
gitur vniuersum tempus militantis Ec-
clesiæ , quod à Christo hominibus
concessum, vt in luce Euangelij opera-
ri , suamque salutem promouere pos-
sint , vsque in diem extremi iudicij :
quæ, cum nobis adferat *noctem a* , in
qua amplius *operari* siue mereri non
possimus , *dies Domini* antonomastice
ab Apostolo *b* nominatur ; quod in ea
se palam omnium Dominum ostendet,
reddendo vnicuique iuxta opera eius.
Possunt tamen *dies nostri* simplicius

H 5

su-

a Ioan. 9. b 1. Cor. 3.

sumi; eo sensu, quo Ezechias *a in suis diebus* pacem exoptabat: ita vt Sacerdos pro eo solùm tempore pacem petat, quo in Ecclesia viuent, quorum iam nomine Legatum agit. Preces enim tam Sacerdotis, quàm Ecclesiæ, non nisi finitum valorem & efficaciam habent: vnde haud absque præsentium detrimento in quæuis tempora quantumuis remota sese possunt extendere. Solorum Christi meritorum id priuilegium est, vt propter valoris infinitatem, sine cuiusque damno cuncta sæcula ambiant. Nec sic minùs Ecclesiæ in futurum consulitur: cum enim hoc sit iuge Sacrificium, dum mundus steterit, perennaturum; si suis quique temporibus Sacerdotes prospexerint, semper Ecclesiæ prospectû erit.

Quamuis autem Christum Dominum Aduocatum nostrum hîc iam in altari præsentem habeamus, per cuius obtestationem omnes ad Patrem orationes

a 4. Reg. 20.

suis
cer-
pe-
iam
nim
non
ha-
ium
an-
lere.
tiui-
fini-
ncta
Ec-
n e-
dum
suis
spe-
erit.
mi-
n in
uius
ora-
nes

tiones concludimus: Sanctorum tamen
suffragia non negligimus, quia scimus
vtrumque eo suos Amicos honore dig-
nari, vt multa in illorum gratiam bene-
ficia concedat, à quibus alioqui nostra
nos indignitas repelleret. Vt verò fa-
ciendum grauitè admonet Concilium
Basilense *a, inter omnes, qui cœlestē Re-*
gem pro nobis interpellant, præcipuè ad
gloriosissimam illam, & omni laude di-
gnissimam Virginem MARIAM recur-
rimus, quæ quantò altior existit, tantò hu-
miliùs ad nos respicit, pro quibus in utero
gestauit Saluatorem. Tum verò post Apo-
stolorū Principes, *S. Andream* inuoca-
mus, vel ob specialē D. Gregorij Magni
(à quo hãc orationem ordinatã ferunt)
erga hunc Apostolum deuotionem;
quam etiam Monasterio ad D. Scauri
constructo, eiusque nomine dedicato
testatus est: vel quod primus vocatione
inter Apostolos, Petrum ad Christum
adduxerit, & sollēni confessione coram

H 6 .

Ægea

a Concil. Basil. Sess. 45.

Ægea Proconsule, immaculati huius Agni, quem in altari quotidie immolabat, Sacrificium celebrarit.

§. V.

De hostiæ fractione, & commixtione.

INter verba consueta, quibus Sacerdos priorem orationem concludit, reuerenter frangit hostiam. Cuius ritus cum diuersè adferantur causè à D. Thoma a, & alijs, hæc inter cæteras haud infimo loco ducenda: quod eo veluti nouo emblemate exprimat passio Christi, quam per aliud symbolum in Consecratione fuisse adumbratam, vidimus Cap. 4. sub initium. In passione enim, Christi Corpus varijs modis sauciatur; vt flagellis in cute, spinis in capite, clavis in manibus & pedibus, lanceâ in latere. Quæ vulnera, cum per violentam continui diuisionem facta fue-

a D. Th. 3. p. 9. 83. a. 5. ad 3.